

το θέμα της εβδομάδας

■ Κείμενα: Δημήτρης Γκάζης

Το ένα χέρι νίβει τ' άλλο!

Απαντώντας στην κριτική της αντιπολίτευσης για τη μη προστασία της δημόσιας περιουσίας, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου επιτέθηκε στον ΣΥΡΙΖΑ από το βήμα της Βουλής, θυμίζοντας πως επί ημερών του μπήκαν στο Υπερταμείο μέχρι και οι αρχαιολογικοί χώροι, καλώντας τον άρα να μην ασκεί κριτική. Ενώ ετοιμάζεται για έναν νέο γύρο ξεπουλήματος δημόσιας περιουσίας με τα 22 περιφερειακά αεροδρόμια, η Ν.Δ. μας θυμίζει ότι στο θέμα των εκποιήσεων το κράτος έχει συνέχεια...

Ιδιωτικοποιήσεις υπήρχαν και παλιότερα, στα χρόνια των μνημονίων όμως συστηματοποιήθηκαν και έγιναν μέρος της αφάιμαξης της Ελλάδας προς όφελος των Δανειστών, στην αρχή με το ΤΑΙΠΕΔ, και εν συνεχεία με το Υπερταμείο – στο οποίο η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ παραχώρησε τη διαχείριση όλης της περιουσίας του Δημοσίου για 99 χρόνια. Όχι για να πουληθεί, αλλά για να «αξιοποιηθεί», σύμφωνα με το τότε αφήγημα.

Πράγματι, το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου είναι αποτέλεσμα και ευθύνη όλου του πολιτικού συστήματος. Αυτό έστρεψε τη θεσμική υποδομή, και μετέτρεψε τις ΔΕΚΟ, τις δημόσιες υποδομές, τα κτίρια του Δημοσίου σε πακέτα προς αξιοποίηση. Η κάθε συνιστώσα αυτού του συστήματος συνεχίζει μόνο τις επικοινωνιακές κορώνες (όταν βρίσκεται στην αντιπολίτευση), χωρίς να αμφισβητείται από καμία πλευρά το καθεστώς που κρατά τη χώρα υποθηκευμένη. Υπό μία έννοια, το καθεστώς Μητσοτάκη, που σήμερα κυβερνά τον τόπο, βρήκε στρωμένο το έδαφος. Και κάθε φορά που ξεπουλούσε ένα ακόμη κομμάτι από τα δημόσια τιμαλφή, συναντούσε ελάχιστη έως καθόλου αντίσταση από την όποια αντιπολίτευση.

Το πραγματικό ερώτημα, λοιπόν, δεν είναι ποιος ξεπούλησε περισσότερο ή λιγότερο, αλλά αν υπάρχει σήμερα πολιτική δύναμη που να αμφισβητεί έμπρακτα αυτή τη στρατηγική εκποίησης. Διότι όσο αυτό δεν συμβαίνει, η δημόσια περιουσία θα συνεχίσει να αλλάζει χέρια, μακριά από τον έλεγχο της κοινωνίας.

22 περιφερειακά αεροδρόμια στο σφυρί για 40 χρόνια

Συνεχίζει τη μνημονιακή αποικιακή πολιτική ξεπουλήματος το Υπερταμείο

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται ένας ακόμη μεγάλος διαγωνισμός παραχώρησης δημόσιας περιουσίας, με το Υπερταμείο να προχωρά στην «αξιοποίηση» 22 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας για χρονικό διάστημα που αγγίζει τα 40 χρόνια. Η διαδικασία δημοσιεύτηκε ήδη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σηματοδοτώντας την έναρξη ενός project που προετοιμάζεται εδώ και περισσότερα από έξι χρόνια.

Τα αεροδρόμια που περιλαμβάνονται στη διαδικασία παραχώρησης είναι της Αλεξανδρούπολης, του Αράξου Αχαΐας, της Αστυπάλαιας, της Ικαρίας, των Ιωαννίνων, της Καλύμνου, της Καρπάθου, της Κάσου, του Καστελόριζου, της Καστοριάς, της Κοζάνης, των Κυθήρων, της Λέρου, της Δήμνου, της Μήλου, της Νάξου, της Νέας Αγχιάλου Μαγνησίας, της Πάρου, της Σητείας Κρήτης, της Σκύρου, της Σύρου και της Χίου.

Το μοντέλο που επιλέγεται είναι αυτό της ενιαίας παραχώρησης (cluster), με τον παραχωρησιούχο να αποκτά το δικαίωμα διοίκησης, λειτουργίας, ανάπτυξης, επέκτασης, συντήρησης και εμπορικής εκμετάλλευσης των αεροδρομίων. Ωστόσο, το Υπερταμείο διατηρεί το δικαίωμα, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να εξαιρέσει ένα ή περισσότερα αεροδρόμια, ανάλογα με το επενδυτικό ενδιαφέρον.

Ένα κερδοφόρο «πακέτο»

Παρά την παρουσίαση της διαδικασίας ως αναπτυξιακής πρωτοβουλίας, τα δεδομένα δείχνουν ότι πρόκειται για ένα πακέτο με σημαντική εμπορική αξία. Τα 22 αεροδρόμια εξυπηρέτησαν το 2025 συνολικά 2.444.722 επιβάτες, καταγράφοντας αύξηση 10,8% την τελευταία τριετία. Αεροδρόμια όπως της Πάρου, της Αλεξανδρούπολης και της Χίου ξεπέρασαν τους 300.000 επιβάτες, ενώ και άλλοι προορισμοί, όπως η Νάξος και η Κάρπαθος, παρουσιάζουν ισχυρή δυναμική. Ακόμη και μικρότεροι αερολιμένες εμφανίζουν αυξητικές τάσεις, ενισχύοντας το συνολικό επενδυτικό ενδιαφέρον.

Με άλλα λόγια, πρόκειται για μια αγορά με σαφή προοπτική κερδοφορίας, ιδιαίτερα σε μια περίοδο όπου ο τουρισμός συνεχίζει να αποτελεί βασικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας. Το γεγονός ότι τα αεροδρόμια συγκεντρώνονται σε ένα ενιαίο χαρτοφυλάκιο επιτρέπει στους επενδυτές να αντισταθμίσουν τα λιγότερο εμπορικά σημεία με πιο δυναμικούς προορισμούς, διασφαλίζοντας συνολικά θετικές αποδόσεις. Ζητήματα εθνικής ασφάλειας

Κοιτώντας κανείς τη λίστα των προς εκποίηση αεροδρομίων, γίνεται εμφανές πως σε πέντε από τα 22 αεροδρόμια (Κάρπαθος, Άραξος, Δήμνος, Νέα Αγχιάλος και Σκύρος) υπάρχει ταυτόχρονη παρουσία της Πολεμικής Αεροπορίας. Για τον λόγο αυτό, στα τεύχη του διαγωνισμού προβλέπονται ειδικοί όροι που συνδέονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας και άμυνας. Όπως επισημαίνεται, οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές θα πρέπει να αποδεχθούν περιορισμούς που αφορούν ακόμη και τη μετοχική τους σύνθεση, καθώς και ρήτρες που μπορεί να επηρεάζουν τη λειτουργία ή τη μεταβίβαση της παραχώρησης. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει ότι οι υποδομές αυτές δεν είναι απλώς εμπορικά assets, αλλά φέρουν και κρίσιμη γεωστρατηγική σημασία, σε ένα περιβάλλον αυξημένων διεθνών εντάσεων και περιορισμών.

Μια υπόθεση με προϊστορία

Η εξέλιξη αυτή έρχεται ως συνέχεια της προηγούμενης μεγάλης παραχώρησης των 14 περιφερειακών αεροδρομίων στη γερμανική Fraport AG. Εκείνη η συμφωνία παρουσιάστηκε επίσης ως αναγκαία για την αναβάθμιση των υποδομών. Ωστόσο,

μέχρι σήμερα δεν έχει υπάρξει ουσιαστικός δημόσιος απολογισμός για το κατά πόσο το τίμημα και οι όροι της σύμβασης ανταποκρίθηκαν στο πραγματικό όφελος για τη χώρα, ούτε για το ποιο ήταν το συνολικό ισοζύγιο για το Δημόσιο και τους πολίτες. Μια χώρα που έχει «επιλέξει» τη μονοκαλλιέργεια του τουρισμού ως μοντέλο ανάπτυξης, παραδίδει σε ξένα χέρια ένα από τα βασικά εργαλεία ανάπτυξης αυτού, όπως είναι τα αεροδρόμια (οι βασικές πύλες εισόδου). Πρόκειται, πέραν κάθε αμφιβολίας, για μια αυτοκτονική πολιτική των ελίτ, ενδεικτική της αποικιοκρατικής φύσης του καθεστώτος που έχει επιβληθεί τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας.

«Επενδυτές» με κρατική ενίσχυση

Ακόμη πιο κρίσιμη είναι το ζήτημα των επενδύσεων που απαιτούνται για την αναβάθμιση των υποδομών. Παρότι τυπικά αυτές θα αποτελέσουν υποχρέωση του παραχωρησιούχου, η διακήρυξη αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο σημαντικής χρηματοδοτικής συμμετοχής του Δημοσίου. Συγκεκριμένα, αναφέρεται πως «τμήμα των προς εκτέλεση απαιτούμενων έργων ενδέχεται να τύχει επιχορήγησης με την